

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk
Cc: Mikkel Hansen mikhan@lbst.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar om ændring af bekendtgørelse om tilskud til pleje af græs- og naturarealer

Landbrugsstyrelsen har den 23. december 2022 sendt udkast til ændret bekendtgørelse om tilskud til pleje af græs- og naturarealer i høring (j.nr. 22-187-000113). Hermed fremsendes høringssvar fra Landbrug & Fødevarer. Høringssvar til vejledningen, der efterfølgende er kommet i høring, vil blive fremsendt separat.

Generelle bemærkninger

Det er vigtigt, at ordningen fortsætter som forudsat i landbrugsaftalen fra oktober 2021. Det er afgørende, at ansøgningsprocessen er enkel at gå til, samt at udbetalinger gennemføres hurtigt og effektivt.

Plejegræsordningen er en helt central del af den danske naturforvaltning og er med til at sikre, at en række naturarealer holdes lysåbne til gavn for biodiversiteten. Det er derfor vigtigt, at det løbende sikres, at ordningen er attraktiv at gå ind i. Både i form af klare administrative rammer og i forhold til tilskudssatser og andre incitamenter. I den forbindelse er der behov for løbende at se på, hvordan ordningen spiller sammen med de nye tiltag i CAP-reformen 2023-2027. Ikke mindst de nye bioordninger. Det er vigtigt, at der ikke opstår en uhensigtsmæssig konkurrence mellem disse ordninger, og det skal sikres, at formålet med de forskellige ordninger tilgodeses sideløbende således, at der fortsat er incitament til at fortsætte naturpleje med afgræsning på flest muligt arealer. Der bør således løbende ske en tilpasning af tilskudssatserne i plejegræsordningen, ligesom mulighederne for afgræsning i de nye bioordninger bør sikres.

Tilskud til arealer ramt af PFAS

Landbrug & Fødevarer mener, at tilskud til plejegrævende arealer, der rammes af PFAS bør kunne modtage et forhøjet tilskud for at kompensere dyreholderne for de begrænsninger, der lægges på afsætning af dyr som følge af PFAS-forureningen. Landbrug & Fødevarer uddyber gerne forslaget yderligere efter høringsfristen.

Lempelse af betingelser for at opfylde plejekrav

Det fremgår af høringen, at det såkaldte "40 cm krav" udgår under græsningsforpligtelsen "synligt afgræsset", som følge af at det samme krav udgår under grundbetalingsordningen. Det er positivt, og Landbrug & Fødevarer bakker op.

Øget fleksibilitet i forhold til dele af en mark, hvor plejeforpligtelsen ikke er opfyldt.

Der vil fremadrettet kunne være tilladt at have flere (20% af en tilsagnsmark) og større (delarealer på op til 1 ha) arealer, hvor plejeforpligtelsen ikke er opfyldt. Det er positivt for tilsagnshaverne og for biodiversiteten, og Landbrug & Fødevarer bakker op.

Ændringerne bør omfatte alle eksisterende tilsagn

Det er vigtigt, at de foreslåede lempelser og den foreslåede fleksibilitet både gælder alle nye tilsagn og eksisterende tilsagn. Bekendtgørelsesteksten er på dette punkt dog noget kringlet formuleret og kan misforstås. Derfor vil vi foreslå, at den foreslåede justering af §2 ændres til

”Ændringen indføres også for gældende tilsagn, som er indgået under landdistriktsprogrammet. Ændringen indføres dog kun for de tilsagnsår, som begynder 1. september 2022 eller senere.”

Opdatering af henvisning til tidl. artikel 32 (fremadrettet artikel 4)

Landbrug & Fødevarer bakker op om opdatering af artikel 32 til ny artikel 4, der indebærer, at arealer, der ikke lever op til almindelige støttebetingelserne for grundbetaling, alligevel kan opnå det i en række tilfælde.

Det er positivt, at den nye artikel 4 i EU-forordningen 2021/2115 ikke længere indeholder referenceåret 2008, men alene siger, at arealet skal have været berettiget til grundbetaling i minimum ét år i perioden fra 2015 og frem til året før ansøgningsåret for at være under undtagelsen.

Det er – jf. vores kommentarer til grundbetalingsreglerne - dog ikke klart, hvad bestemmelsen betyder for arealer, der allerede i 2022 eller tidligere har modtaget grundbetaling under de tilsvarende undtagelsesbestemmelser i artikel 32 i forordning 1307/2013.

Landbrug & Fødevarer er generelt af den opfattelse, at arealer der har været berettiget til grundbetaling via undtagelsesbestemmelserne i artikel 32, også anses omfattet af beskrivelsen i afsnit 6.14.1.1 i grundbetalingsvejledningen, men for at der ikke skal opstå tvivl om dette, foreslår Landbrug & Fødevarer, at dette tydeliggøres, både i bekendtgørelses- og vejledningstekst for grundbetaling og også for pleje af græs og naturarealer (plejegræsvejledningens afsnit 6.1. om grundbetaling til projektarealer)

Ny procedure ang. suspension af tilskud

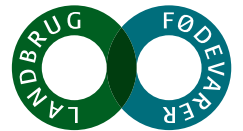
Det fremgår af §34, stk. 2, at ”hvis tilsagnshaver ikke afhjælper situationen med den manglende opfyldelse af betingelsen inden for den næste frist, sender Landbrugsstyrelsen et nyt brev til tilsagnshaver om afhjælpning af situationen med en frist hertil på 7 dage”.

Landbrug & Fødevarer mener, at man skal opretholde denne bestemmelse, så ansøgerne får en mulighed for at rette op på evt. manglende opfyldelse af støttebetingelser efter fristen.

Kravet om at plejegræsarealer med status af omdrift skal opfylde GLM8 (4% ikke-produktive arealer)

Det er en stor udfordring, at tilsagns- og projektarealer, der er registreret som omdriftsarealer, pålægges krav om udlægning af 4 pct. ikke-produktive arealer. Det har Landbrug & Fødevarer også tidligere påpeget. Kravet omtales ikke i bekendtgørelsen til plejegræsordningen, men i vejledningen på side 29-30 i afsnit 6.2.1. GLM8, hvoraf det fremgår, at op til 20 pct. af tilsagnsarealet må anvendes til opfyldelse af 4 pct. kravet. Det kan være markkrat, GLM-fortidsminder og GLM-søer samt ved frahegning af delområder som småbiotoper.

Løsningen i forhold til plejegræstilsagn er ikke optimal, da frahegning af delområder som småbiotoper for at forhindre afgræsning vil medføre ekstra omkostninger og ikke giver faglig

mening. Dette vil fortsat give udfordringer for de landmænd, der kun råder over omdriftsarealer, som anvendes til afgræsning. Der bør derfor kigges på, om der kan findes bedre løsninger, herunder evt. justeringer af CAP-planen. I den forbindelse vil Landbrug & Fødevarer blandt andet foreslå, at de såkaldte "græs-undtagelser", som også anvendes under GLM 7 (jf. § 11, pkt. 1 og 2 i udkast til bekendtgørelse om konditionalitet), også finder anvendelse for 4 pct. kravet.

Finansiering

Der står i de erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger, at der er tale om penge på Finansloven. Men er ordningen ikke finansieret af landdistriktsprogrammet?

Nye tilsagn i 2023 under nye CAP-regler

Nye femårige tilsagn om plejegræs for 2023 bliver fremadrettet under et nyt regelsæt, der skal træde i kraft 1. juli 2023. Landbrug & Fødevarer havde gerne set, at disse regler kom i høring allerede nu, så de kunne læses i sammenhæng med de nye CAP-regler for grundbetaling, konditionalitet, ny bio-ordning for biodiversitet osv.

Med venlig hilsen

Mette Trudsø Kruse

Chefkonsulent
EU & Frø
M +45 3058 2153
E mtk@if.dk